

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 2. juli 2018
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Nina Hjelm Ellinghaus
Sagsnr.: 2018-619-0075
Dok.: 793318

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for rettigheder og værdier

KOM(2018) 383 endelig

1. Resumé

Kommissionen har den 30. maj 2018 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for rettigheder og værdier. Det fremgår af forslaget, at det foreslåede program forudsættes anvendt i perioden 2021-2027 og skal have et samlet budget på 641,7 mio. euro (løbende priser). Forslaget har til formål at beskytte og fremme de rettigheder og værdier, der er forankret i EU's traktater og i EU's charter om grundlæggende rettigheder. Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Danmarks relative bidrag til finansieringen forventes at ville udgøre ca. 12,8 mio. EUR (løbende priser), svarende til 96 mio. kr. På det foreliggende grundlag vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Der ses ikke at være offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget. Fra dansk side er man positivt indstillet over for Kommissionens forslag til forordningen om oprettelse af programmet for rettigheder og værdier.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 30. maj 2018 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for rettigheder og værdier.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 16, stk. 2, TEUF artikel 19, stk. 2, TEUF artikel 21, stk. 2, TEUF artikel 24, TEUF artikel 167, stk. 5 og TEUF artikel 168. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, dvs. med Europa-Parlamentet som medlovgiver.

3. Formål og indhold

3.1. Programmet for rettigheder og værdier

Med forordningsforslaget oprettes programmet for rettigheder og værdier. Programmet samler to eksisterende finansieringsprogrammer, nemlig programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab og programmet Europa for Borgerne. Der fastsættes mål for programmet, et budget for perioden 2021–2027, former for EU-finansiering og regler for ydelsen heraf.

Det fremgår af Kommissionens forslag, at det nye program har til formål at beskytte og fremme de rettigheder og værdier, der er forankret i EU's traktater og i EU's charter om grundlæggende rettigheder, herunder ved at støtte civilsamfundsorganisationer med henblik på at bevare åbne, demokratiske og inklusive samfund. Programmet har som specifikke mål at fremme ligestilling og rettigheder, fremme borgernes engagement og deltagelse i Unionens demokratiske liv og at bekæmpe vold.

Med forslaget lægges der op til en finansieringsramme for gennemførelsen af programmet for perioden 2021–2027 på 641,7 mio. euro. Tilskud inden for rammerne af programmet tildeles og forvaltes i overensstemmelse med finansforordningens bestemmelser (Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget).

3.2. Fonden for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier

Det fremgår af Kommissionens forslag, at programmet for rettigheder og værdier sammen med programmet for retlige anliggender vil indgå i en ny Fond for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier, der skal hjælpe med at bevare et åbent, demokratisk, pluralistisk og inkluderende samfund i EU og bidrage til at styrke borgernes stilling. Den nye fond oprettes inden for rammerne af EU's budget.

Justitsministeriet udarbejder et selvstændigt grund- og nærhedsnotat vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for retlige anliggender (KOM(2018) 384 endelig).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke udtalelser eller andre tilkendegivelser fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at de foreslåede finansieringsforanstaltninger er koncentreret om mål, som ikke i tilstrækkelig grad kan opnås af medlemsstaterne alene, og hvor EU's deltagelse kan tilføre merværdi. Kommissionen har herudover bl.a. anført, at fremme og beskyttelse af værdier kræver tværnationale samarbejdsmekanismer og muligheder for at skabe netværk, og at medlemsstaterne typisk ikke kan opnå dette på egen hånd.

Forslaget vurderes – af de af Kommissionen anførte grunde – at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forslaget giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vedrørende programmet for rettigheder og unionsborgerskab vurderes ikke at ville have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Programmet, der foreslås at udgøre i alt 641,7 mio. EUR (løbende priser), finansieres over EU's budget, hvoraf Danmark betaler ca. 2 pct. Danmarks relative bidrag til finansieringen vil således udgøre ca. 12,8 mio. EUR (løbende priser), svarende til 96 mio. kr. Danske myndigheder og organisationer har i lighed med tidligere finansielle programmer mulighed for at søge og opnå støtte under programmet.

8. Høring

Kommissionens forslag er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Præsidenterne for byretterne, Advokatrådet, Amatørernes Kunst & Kultur Samråd, Amnesty International, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Dag-højskoleforeningen, Danmarks Firmaidrætsforbund, Danmarks Idræts-Forbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Industri, Dansk Kunstnerråd, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner (tidl. Amdsrådsforeningen i Danmark), Danske Universiteter – Rektorkollegiet, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Spejderkorps, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Europabevægelsen, Europa-Nævnet, Finansrådet, Folkebevægelsen mod EU, Folkeuniversitetsnævnet, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Anklagere, Frederiksberg Kommune, Fritid & Samfund, Fritids-samrådet i Danmark, Frivilligrådet, Handelshøjskolen i København (Juridisk Institut), Handelshøjskolen i Aarhus (Juridisk Institut), Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Kulturelle Samråd i Danmark, Kulturhusene i Danmark, Kulturministeriets Rektorer (KUR), Københavns Kommune, Københavns Universitet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Politiforbundet, Realkreditrådet, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser (RKU), Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Slots- og Kulturstyrelsen, SMV Danmark, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Uddannelsesforbundet.

Justitsministeriet har fastsat høringsfristen til den 10. august 2018. Der vil blive fremsendt et supplerende notat om resultatet af høringen.

9. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man umiddelbart positivt indstillet over for Kommissionens forslag til forordning om oprettelse af programmet for rettigheder og værdier.

Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende programmet for rettigheder og værdier ikke foregriber de kommende forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for perioden 2021–2027, idet regeringens hovedprioritet for disse forhandlinger er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU's BNI.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.